

Richard Phillips  
en Stephan Talty

# Overboord

Met een nawoord van Tineke Netelenbos



Karakter Uitgevers B.V.

# Inhoud

Inleiding	11
EEN	
10 dagen eerder	17
TWEE	
8 dagen eerder	37
DRIE	
7 dagen eerder	55
VIER	
6 dagen eerder	71
VIJF	
3 dagen eerder	81
ZES	
2 dagen eerder	91
ZEVEN	
1 dag eerder	105
ACHT	
Dag 1, 06.00 uur	113
NEGEN	
Dag 1, 07.35 uur	123

TIEN	
Dag 1, 09.00 uur	135
ELF	
Dag 1, 11.00 uur	155
TWAALF	
Dag 1, 15.30 uur	169
DERTIEN	
Dag 1, 19.00 uur	177
VEERTIEN	
Dag 3, 02.00 uur	209
VIJFTIEN	
Dag 3, 18.00 uur	227
ZESTIEN	
Dag 3, 19.00 uur	241
ZEVENTIEN	
Dag 5, 03.00 uur	261
ACHTTIEN	
Dag 5, 19.45 uur	275
NEGENTIEN	285
Woord van dank	295
Nawoord van Tineke Netelenbos	297

## Inleiding

De temperatuur in de reddingsboot was ondraaglijk geworden. Tijdens mijn ontsnappingspoging was ik kleddernat geworden, maar de laatste druppeltjes koel zeewater waren al uren geleden verdampt. Ook al was het twee uur 's nachts, toch straalde de romp zo veel warmte uit dat de hitte bijna tastbaar was. Ik voelde me alsof ik precies op de evenaar zat. Ik droeg alleen nog mijn broek en een paar sokken, maar het dek was zo heet dat ik mijn voeten er niet op kon zetten. Mijn ribben en armen deden pijn van het pak slaag dat de piraten me hadden gegeven. Ze waren razend geweest toen hun Amerikaanse gijzelaar, die miljoenen dollars waard was, er bijna vandoor was gegaan.

De lichten van het marineschip achter ons waren te zien door het achterluik. Het ging op en neer op de deining, op ongeveer een halve mijl afstand. Ik had het bijna gehaald. Als de maan niet zo helder was geweest, hadden de piraten me nooit gezien. Dan had ik nu al een koud biertje gedronken in de hut van de kapitein, had ik mijn verhaal aan de bemanning verteld en wachtte ik op het moment dat er telefoonverbinding was met thuis.

Van hieraf zag het schip er enorm groot uit. Het was een stukje Amerika, en het was zo dichtbij dat het nauwelijks echt kon zijn. Zo te zien was het een torpedobootjager, met genoeg vuurkracht om duizend piratenschepen terug naar Mogadishu te jagen. Waarom hadden ze niets gedaan?

Het harde plastic van de stoeltjes beet in mijn rug en gaf me kramp in mijn benen. Ik liet mijn hoofd achteroverhangen en probeerde de spanning in mijn nek te verminderen. Ik was mid-

den in de reddingsboot opgebonden als een rollade. De Somaliërs hadden mijn handen aan een rechtopstaande paal van de overkapping gebonden en mijn voeten aan elkaar vastgeknoopt. Mijn vingers waren gevoelloos. De slungelige piraat, die ik Musso noemde, had de touwen zo strak getrokken dat ik binnen een minuut het gevoel in mijn vingers kwijt was. Mijn handen zwollen op en leken op de handschoenen van een clown.

Ik had me weleens beter gevoeld.

Daar zat ik dan. Hijgend telde ik elke seconde. Ik hoorde de boot kreunen en de golven tegen de polyester romp slaan.

Plotseling veranderde de sfeer in de boot dramatisch. Niemand zei iets, niemand bewoog. Zelf kon ik niet veel zien. Alleen de ogen van de Somaliërs en hun tanden als ze lachten of praatten. Door de twee luiken, voor en achter, kwam niet veel maanlicht naar binnen, maar dat de sfeer veranderde, voelde ik meteen. Alsof er een schakelaar was omgezet. Geloof me, als iemand een geladen kalasjnikov op je gezicht gericht houdt, leer je zijn stemmingen al snel kennen. Als hij tevreden of geïrriteerd is, als zijn neus kriebelt, als hij erover denkt het uit te maken met zijn vriendinnetje, het maakt niet uit. Je weet het meteen. En mijn huid voelde nu dat er een verandering over de bemanning was gekomen. Alsof er iets gevaarlijks de boot in gegleden was en nu pal naast me zat.

Ik ving af en toe een glimp op van wat er gebeurde, maar het ging vooral om wat ik hoorde. Eerst was er een 'klik'. Het geluid kwam uit de cockpit, waar de Leider zat. Klik. Stilte. Klik, klik. Hij haalde de trekker van zijn 9mm-pistool over, maar er zaten geen kogels in. In de duisternis kon ik niet zien of het pistool op mij was gericht, maar de rillingen liepen over mijn rug. De kleine rotzak had geen magazijn in zijn pistool, anders was mijn schedel allang in stukken door de boot gespat. En er zaten ook geen kogels in de patroonkamer. Nog niet.

Plotseling klonk er gezang in de duisternis. Vanuit de cockpit liet de Leider een monotoon gezang horen, dat door de andere drie – Lange, Musso en Snotaap – werd herhaald. Ik leunde voorover en probeerde het te begrijpen. Het was duidelijk iets religieus, zoals de katholieke mis in het Latijn uit mijn jeugd in Massachusetts. Een paar uur geleden hadden ze gelachen en grappen gemaakt en geroepen dat ze ‘echte Somalische zeelieden waren, vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week’. Toen zou je bijna vergeten dat zij piraten waren en ik hun gevangene. Maar nu was het alsof we duizend jaar teruggingen in de tijd en ze Allahs zegen afriepen over wat ze zouden gaan doen.

Ik wist wat dat was, maar ik hoefde niet hulpeloos af te wachten.

‘Wat gaan jullie nu doen? Me vermoorden?’ riep ik naar de Leider. Ik zag hem niet, maar hoorde hem lachen. Op dat moment lichtten zijn witte tanden op. Daarna rochelde en spuugde hij. En toen begonnen ze weer te zingen. Ik probeerde mijn handen te bewegen om het touw lossere te maken, maar ik moest bekennen dat Musso knopen kon leggen als de beste.

Het gebed eindigde even plotseling als het was begonnen. Het was weer stil in de boot en ik kon de golven opnieuw tegen de romp horen klotsen. Ik staarde de duisternis in, me afvragend of ik nu de loop van een kalasjnikov zou zien glanzen. Maar er gebeurde niets.

‘Heb je een vrouw? Kinderen?’

De toon was spottend en zelfverzekerd. Hij was de Leider, dat stond buiten kijf.

‘Ja, een vrouw en kinderen,’ zei ik. De paniek sloeg even toe. Ik had geen afscheid van ze genomen. Ik beet op mijn lip.

‘Zonen? Dochters?’

‘Een zoon en een dochter.’

Het bleef even stil. Ik hoorde geschuifel, boven in de cockpit. Toen sprak de leider weer.

‘Dat is dan jammer voor je,’ zei hij. Hij probeerde me van mijn stuk te brengen. En dat lukte hem aardig.

‘Ja, heel jammer voor me,’ antwoordde ik sarcastisch. Wat ze ook deden of zeiden, ik moest niet laten merken dat ze me bang maakten.

Musso kwam door het middenpad van de reddingsboot naar me toe gelopen. Hij had een reep van een oud, wit hemd gescheurd en vlocht die door het touw rond mijn handen. Daarna pakte hij een soort parachutekoord, een rode en een witte lijn, en begon die erdoorheen te vlechten. Heel langzaam. Zijn gezicht was misschien dertig centimeter van het mijne en ik zag dat hij zich concentreerde op wat hij aan het doen was. De witte en de rode lijn werden rond en rond gewikkeld in een ingewikkeld patroon dat precies moest kloppen.

Het was een bizar gevoel, toe te kijken hoe iemand jouw dood voorbereidde. Het was alsof ze verwachtten dat ik zou meewerken aan de moord op mezelf. Dat ik een braaf slachtoffer zou zijn en mijn mond zou houden. Plotseling was ik woedend. Ik zou niet toestaan dat ze me zouden wegroven van mijn gezin, van alles en iedereen van wie ik hield. Geen denken aan.

Toen Musso klaar was, liep hij terug naar de cockpit. De Somaliërs begonnen weer te praten – een gewoon gesprek – en leken ergens overeenstemming over te bereiken. Ik zag dat de Leider zijn pistool aan de Lange gaf, die nu door het middenpad op mij af kwam. Dus hij was aangewezen als beul.

De Lange ging achter me op een oranje overlevingspak zitten. Om de een of andere reden moesten ze tijdens het ritueel op iets wat oranje of rood was zitten of staan. Hij controleerde de 9mm-patroonhouder, ramde hem terug in het pistool en speelde er even mee. Het leek wel of hij ook met mij probeerde te spe-

len. De piraat die ik Snotaap noemde, die me twee dagen lang met de blik van een maniakale gek had zitten aanstaren, kwam op me af en zette mijn voeten op het overlevingspak. Tegelijkertijd kwam Musso naar me toe, die hard aan mijn armen begon te sjorren. ‘Straktrekken,’ riep de leider naar Musso, en tegen de andere man: ‘Zet hem overeind.’ Musso trok aan de lijn waarmee mijn handen vastzaten om mijn armen boven mijn hoofd te manoeuvreren. Ze wilden dat ik me uitstreckte. Vergeet het maar, zei ik in mezelf. Ik zal jullie mestkalf niet zijn.

Musso probeerde mijn armen omhoog te trekken, maar ik zette mijn vuisten onder mijn kin. ‘Het lukt je nooit,’ siste ik hem tussen mijn opeengekleemde tanden toe. ‘Je bent niet sterk genoeg.’ Als ik hun ceremonie in de war kon schoppen, zou ik mijn leven misschien kunnen rekken, dacht ik. Musso begon boos te worden. Zijn neusgaten waren opengesperd en hij verloor zijn geduld. Zweet druppelde langs zijn gezicht. Ik begon er plezier in te krijgen. Die klootzak van een Somalische piraat met zijn automatische wapen kon me niet naar zijn pijpen laten dansen. Hij keek me aan. ‘Je doet het toch niet,’ fluisterde ik hem toe.

Musso liet mijn armen los en sloeg me in mijn gezicht. Ik grijnsde.

De leider kreeg het nu ook warm en sprak Engels en Somalisch door elkaar heen. ‘Trek die lijn strak,’ schreeuwde hij naar de anderen. Musso keek me onderzoekend aan en begon te lachen. Hij legde zijn handen op mijn armen en liet ze daar liggen, alsof hij zeggen wilde: gewoon lekker ontspannen, vriend. Ik knikte, maar hield mijn vuisten strak onder mijn kin. Musso pakte de lijn die aan mijn vuisten vastzat en gaf een harde ruk. Maar ik was er klaar voor. Mijn handen kwamen een paar centimeter omhoog, maar dat was alles.

De Somaliërs zetten nu alles op alles en gromden van de in-



spanning. Musso probeerde mijn handen weer omhoog te trekken, maar ik hield ze laag. Een van hen trok mijn voeten op het oranje pak, maar ik trok ze er weer af. Een derde stond naast me met het pistool. Ik hijgde, de lucht was heet en verstikkend, maar ik gaf niet op. Ik vroeg mezelf af hoe lang ik dit kon volhouden. Niet lang, dat wist ik wel. Neem maar vast afscheid.

Plotseling klonk er een explosie naast mijn linkeroor. Ik zag sterretjes, mijn hoofd sloeg voorover en viel in mijn handen. Mijn hele lichaam werd slap. Ik voelde bloed tussen mijn vingers en langs mijn gezicht lopen.

Verdomme, hij heeft het echt gedaan, dacht ik. Hij heeft me neergeschoten.

Ik kon niet veel zien, maar ik keek omhoog naar de verticale en horizontale steunen op het schot, die samen een kruis vormden. Door daarnaar te kijken, had ik al eerder mijn angst bedwongen. Terwijl ik naar dat kruis staarde, kwam er een vreemde gedachte in me op. Ik zal Frannie terugzien, dacht ik. Frannie, mijn oude hond in Vermont, een mal beest uit het asiel dat nooit gehoorzaamde. Ze was een maand voor mijn vertrek bij onze boerderij doodgereden. Nu zou ik haar weerzien.

Toen hoorde ik Musso. 'Niet doen!' schreeuwde hij. 'Nee, nee!' Ik keek op. Het bloed van mijn hoofd was op de witte knopen gedropen. Musso werd gek.

Ik haalde diep adem. Ik wist niet of de kogel vlak langs me was gegaan of dat er iets anders was gebeurd.

Ik had tegen de piraten moeten zeggen: ik ben te koppig om zomaar te sterven. Jullie moeten beter je best doen.